

העצמיות והמלחמה הפנימית | עה-צז

קובץ ב שכח. העבודה האלהית עומדת היא על הנקודה העצמית. היא מאשרת את הנפש בתור עצם, באושר עצמי, ומאשרת את העולם גם כן בעצמיותו. וההצלחה העצמית אינה באה מתוך איזו השכלה חיצונית, כי אם מתוך הטבע העצמי של היצירה, שפעת החיים של היוצר.

קובץ א תעה. מהירודים שבירודים, שאינם מכירים כי אם את האמת המתגלה להם בלבבם, ואינם נכנעים לשום ענין של השפעה אחרת שאינה מתאחדת בעומק נשמתם הפנימית, אע"פ שהכרתם היא קטנה חומרית ונמוכה מאד, מ"מ הם ראויים להצמחת ישועה. הם הנם עפר יעקב אשר מי מנה אותם, ומעפר זה תצמח צמיחת אמת ליעקב, ההולכת ועולה מעלה מעלה.

קובץ ג סא. התביעה הפנימית של הנשמה, היא להוציא את ציורי השקפת עולמה מרוחה פנימה. כל ההדרכות המוסריות וכל המצות כולם, לא נתנו אלא לצרף בהן את הבריות, כדי שתזדכך הנשמה כ"כ, עד שברוחה לא ימצאו סיגים הפוגמים את טוהר הציורים. מהלך החיים הרוחניים, הוא דוחף את האדם לבא לידי זה המצב הטבעי לרוחו, שיוכלו מעינות נשמתו לנבע תמיד, לחדש ציורים חדשים והשקפות חדשות וגדולות, שכליות ומעשיות, בלא הפסק.

קובץ ב קעד. כל מה שנכנס בנשמה אחת מהשפעת חברתה, אף על פי שמועיל לה הדבר מאיזה צד, שסוף כל סוף הוא מקנה לה איזו ידיעה, או איזו הרגשה טובה ומועילה לפעמים, הוא עם זה מזיק לה גם כן, במה שהוא מערב יסוד זר במהותה. ואין העולם משתלם כי אם במעמד של שלילת ההשפעה הזרה, ולא ילמדו עוד איש את רעהו ואיש את אחיו לאמור דעו את ד', כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם. המהלך השולל את ההשפעות הזרות לגבי כל פרט, אף על פי שנראהו בצורה הורסת, הוא הסתירה המביאה לידי הבנין היותר קיים ויותר משוכלל, והוא המבוא היחידי לחיי עולם הבא. שכל אחד ואחד עושה לו הקב"ה עדן בפני עצמו, עדןך לא נאמר אלא עדןך. ההכרה הכללית באומה להישמר מהשפעות זרות היא יסוד התחייה, והיא חודרת בתור תסיסה פרטית, מחוללת הריסות, עושה מהפכות, ובונה עולמות חדשים, קיימים ובהירים.

קובץ ג שכב. כשאדם רוצה להשתחרר ממושגיו העצמיים, יש שהוא מטשטש בזה את סגולותיו הרוחניות. כי דוקא ע"פ אותו הצביון, שמייוחד לו ע"פ טבע נשמתו, יכול הוא להוציא מן הכח אל הפועל את כשרונו, ואם ירצה להשתחרר מעצמיותו, אובד הוא את הבסיס שבנין הרוחני שלו בנוי עליו. ונלקים הם בתאות שחרור זה, הרבה מאותם שחפצים להיות אמנים חפשים. ויש שכונתם רצויה אך אין מעשיהם רצויים. וטוב נקלה ועבד לו, ממתכבד וחסר לחם.

קובץ ב ריג. האדם צריך להכיר מנטייותיו הפנימיות את התוכן שהוא צריך להוציא מן הכח אל הפועל, וישמח תמיד בחלקו, ויחזיק בו בכל תוקף. ואם מרגיש הוא שיש לו תכונה מעורבת מכמה נטייות הפכיות, אל ישים אל ליבו מה שאצל רוב בני אדם נטייה אחת סותרת לחברתה, לחשוב שגם אצלו הדין כן, כי אז יאבד בידים חלק גדול מעצמיותו. אלא ידון, שכיון שכך הוא טבע נפשו, הינהו מוכשר לאחד בקרבו את הענינים שאצל רוב בני אדם הם מפורדים, והשלמת חוקו תלויה היא דוקא בהשלמתם של כל החלקים וכל הנטייות השונות והמנוגדות. וזה נוהג בין בעבודות מעשיות, בין בהשגת תורה וחכמה, בין ברגשי הנפש ותכונות המידות. כי כלל הכל הוא, שראש דבר תהיה הכרתו הפנימית, ואחר כך תבוא ההכרה החיצונית, שגם היא צריכה, מן הסביבה ומן העולם בכללו.

קובץ ד ו. כל אדם צריך לדעת, שקרוי הוא לעבוד על פי אופן ההכרה וההרגשה המיוחד שלו, על פי שורש נשמתו, ובעולם זה, הכולל עולמים אין ספורות, ימצא את אוצר חייו. אל יבלבלוהו תוכנים שוטפים אל תוכו מעולמות זרים, שאינו קולטם כהוגן, שאינו מוכשר לאגדם יפה בצרור החיים שלו. אלה העולמות ימצאו תיקונם במקומם, אצל

המסוגלים לבנינם ושכלולם. אבל הוא צריך לרכז את חייו בעולמותיו הוא, בעולמות הפנימיים שלו, שהם לו מלואים כל ומקיפים את כל. חייב אדם לומר בשבילי נברא העולם, גדולה ענותנית זו מאשרת היא את האדם, ומביאתו לשלמות העליונה, העומדת ומחכה לו, ובהיותו צועד בדרך חיים בטוחה זו, במסלולו המיוחד, באורח צדיקים המיוחד שלו, ימלא גבורת חיים ועליזות רוחנית, ואור ד' עליו יגלה, מהאות המיוחד שלו בתורה, יצא לו עזו ואורו.

קובץ ח ט. מי שנשמתו היא שירית פיוטית, צריך הוא לדעת את תכונתו, את מאוייו ותשוקותיו המיוחדות, את הלך נפשו ואת המזון הרוחני המיוחד לו, הנדרש לסיפוק חיתו הרוחנית כאויר לנשימה, ואם גם ישתתף עם שאר בעלי כשרונות ביתר הדרישות הרוחניות, לא ישכח לעולם שהוא נתבע להיות עומד על מצבו ובסיסו הרוחני עמדה עצמית. ועל כל העובדות, השיחות, התורות, המחקרים, הפלפולים וההגיונות יזה עליהם מרוחו הטהור, האיתן, המלא שירת קודש חיה ותמימה, זריקת טהרה של זרמי אורה, הגיגי שירה, ורוממות נשמה, הכוספת תמיד לדודה גואלה, אל חי.

קובץ א רסח. לא על המחשבה לבדה יחיה האדם, כ"א על המהות הנשמתי שלו, שאותה צריך לשמור מכל משמר. והיא מתת אלהים היא, ונשמרת היא בשמירה אלהית דוקא. שמור מצותי וחיה.

קובץ ו רפה. אמת הדבר שמה שהוא זר, הוא מעיק על הרוח, ומעכב את הפריחה העצמית, ואת חיי הנשמה מהגלות. אבל על דבר ההחלטה מה הוא התוכן הזר בעיני הרוח, על זה צריך משקל גדול. כי יש אשר הדמיון העצל מחליט על הארה רוחנית, שהנפש הנדהמה ונתונה בכבלי שנת העצלות לא הורגלה בו, שהוא זר, מה שבאמת הוא פנימי ועצמי, אלא שהאופי החשוך שנקבע בה, מחסרון דעת ומיעוט עבודה רוחנית, מנכר לה את כל יקר ומרומם. אבל מה שיבורר אחרי חשבון אמת וצדק, או אחרי בירור גמור על פי התורה, שהוא זר, הוא באמת משחית ומזהם, ובכל עז הננו מוכנים להרחיקו. ואל תקרב אל פתח ביתה.

קובץ ו קצו. הגידול הנשמתי בישראל, כשהוא הולך בלא מפריע, מוצא הוא את עצמו מותאם בכל תוצאותיה הקיצוניות של עמלה של תורה, והוא משוטט בים גדול זה, וחש בתוכו את יסוד חייו, כדג השט במים. כל זרות של דעה שנקלטת מחוץ למחנה ישראל, על פי הערכים הנבדלים של קליטתה בעומק הנפש, מונעת היא את עצמיות החיים מהתפשטותם השלמה, והגבורה התורית מתחלשת, והגדלת הפלפול ומסקנותיו נעשים דברים זרים אל הרוח. וזאת היא צרה פנימית, חלי וקצף, שעתידין ישראל להגאל ממנה, כי ד' בדד ינחנו ואין עמו אל נכר, הלכות אינן בטלות, שנאמר הליכות עולם לו, ותוצאותיו מקדם, כימי עולם.

קובץ ג שמש. הפנימיות העצמותית של הנשמה, ההוגה, החיה את החיים הרוחניים האמתיים, היא צריכה חירות מוחלטת פנימית. וחירותה, שהיא חייה, באה לה מתוך מחשבתה המקורית, שזהו הזיק הפנימי שלה, המתלבה והולך על ידי הלימוד והעיון, אבל הזיק העצמי הוא יסוד הרעיון והמחשבה. ואם לא יותן לזיק העצמי מקום להופיע באורו, אז כל מה שבא לו מן החוץ לא יועיל. הזיק מוכרח להשתמר בטהרתו, והמחשבה הפנימית, בעומק האמת שלה. בגדלה ושיגובה, מוכרחת היא להתעורר. לא יכבה זיק קודש זה מפני שום תלמוד ושום עיון. היחוד הפנימי של הנשמה בתוכיות עצמה זהו הגודל העליון, של זרע האור האלהי, אור זרוע לצדיק, אשר ממנו יציץ ופרח פרי עץ חיים.

קובץ ו רפא. באוירא דארץ ישראל אפשר להתהלך במחשבה מופשטת, להניח להשכל והציור לעשות פעולתו במנוחה, והננו בטוחים, שמאחר שכונת החושב רצויה, ועיניו ולבו לשמים, שרק ממקור הקודש יערה עליו הרוח, ואחר מוצאים כל ההגיונות מאירים באותיותיה של תורה שבכתב ושבעל פה. אבל בחוץ לארץ מוכרחת המחשבה להיגדר, והאותיות של תורה צריכים להיות בוני המחשבה, ואז יש תקוה כי קדושת אוירא דארץ ישראל תופיע על המחשבה, להוסיף פרי קודש ממכון החביון, והאור הצפון ישלח ברקיו.